

NR 140/2014

**PREFERENCJE PARTYJNE
W PAŹDZIERNIKU**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W październiku¹, tak jak przed miesiącem, zamiar głosowania w wyborach do Sejmu i Senatu deklaruje 55% dorosłych Polaków. Jednocześnie po raz kolejny zmniejszył się odsetek badanych twierdzących, że na pewno nie wzięliby udziału w hipotetycznych wyborach (26%, od września spadek o 1 punkt procentowy) i jest on obecnie najniższy od kwietnia br. W porównaniu z wrześniem nieco zwiększyła się natomiast grupa osób niezdecydowanych, czy głosować w potencjalnych wyborach do parlamentu (wzrost o 1 punkt do 19%).

Tabela 1

Deklaracje uczestnictwa w potencjalnych wyborach parlamentarnych	Wskazania respondentów według terminów badań														
	2013					2014									
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach														
Na pewno wziął(ęła)bym w nich udział	52	54	57	54	54	58	54	57	52	51	52	51	50	55	55
Nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nich udział	19	18	15	18	16	18	18	18	18	18	16	16	19	18	19
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nich udziału	28	28	28	28	30	24	28	25	30	31	32	33	31	27	26

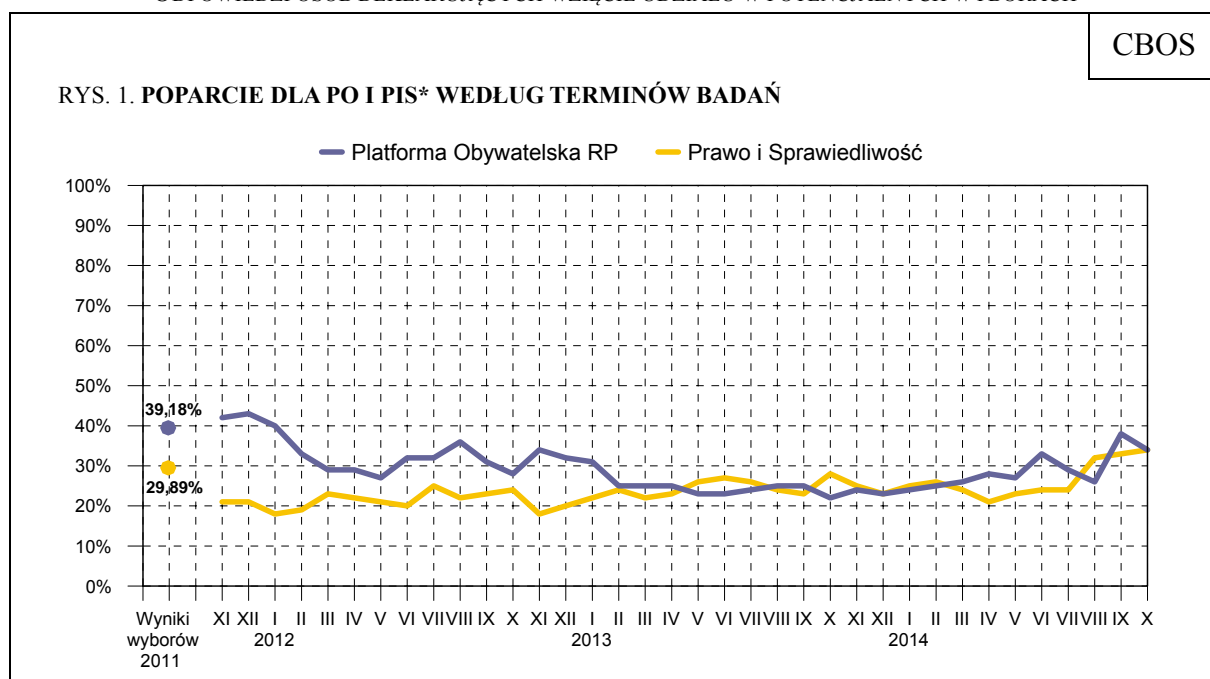
Wrześniowy² znaczący wzrost poparcia dla Platformy Obywatelskiej okazał się nietrwały. W październiku, wskutek zmniejszenia się (o 4 punkty procentowe) grupy zwolenników głównej partii rządzącej i kolejnej nieznaczej (o 1 punkt w stosunku do września i łącznie o 10 punktów od lipca br.) poprawy notowań Prawa i Sprawiedliwości

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (293) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganym komputerowo (CAPI) w dniach 9–15 października 2014 roku na liczącej 919 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

² Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne po wyborze Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej”, wrzesień 2014 (oprac. B. Badora).

wraz z Polską Razem Jarosława Gowina i Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry³, na czele rankingu odnotowaliśmy remis (po 34% poparcia wśród badanych deklarujących zamiar głosowania w potencjalnych wyborach parlamentarnych). Warto tu podkreślić, iż od lutego 2013 roku notowania PO i PiS są bardzo do siebie zbliżone, a różnice społecznego poparcia dla nich na ogół mieszczą się w granicach błędu statystycznego. Jednocześnie należy też zauważyć, iż pomimo spadku odsetka zwolenników PO, partia rządząca takim poziomem poparcia cieszyła się ostatnio w listopadzie 2012 roku⁴ (wtedy jednak miała szesnastopunktową przewagę nad PiS).

ODPOWIEDZI OSÓB DEKLARUJĄCYCH WZIĘCIE UDZIAŁU W POTENCJALNYCH WYBORACH

* Od sierpnia br. poparcie dla Prawa i Sprawiedliwości wraz z Solidarną Polską Zbigniewa Ziobro i Polską Razem Jarosława Gowina

W październiku niewielkie zmiany poparcia odnotowały też pozostałe ugrupowania, jednak, tak jak w poprzednich miesiącach, mają one znacznie mniej zwolenników wśród respondentów zamierzających wziąć udział w hipotetycznych wyborach parlamentarnych niż liderzy rankingu.

³ 19 lipca br. Prawo i Sprawiedliwość, Polska Razem Jarosława Gowina i Solidarna Polska Zbigniewa Ziobry zawarły polityczne porozumienie w celu stworzenia silnej alternatywy dla obecnej koalicji rządzącej i koordynacji działań zarówno na forum parlamentu, jak i w terenie. Strony porozumienia zobowiązały się do wystawienia swych kandydatów z list Prawa i Sprawiedliwości w nadchodzących wyborach samorządowych, wyborach parlamentarnych w 2015 roku oraz do popierania wspólnego kandydata na Prezydenta RP w 2015 roku. W związku z tym od sierpnia na liście ugrupowań partyjnych Prawo i Sprawiedliwość przedstawiane jest wraz z Solidarną Polską i Polską Razem.

⁴ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w listopadzie”, listopad 2012 (oprac. K. Pankowski).

Po miesięcznej przerwie na trzecie miejsce powrócił, odzyskując utracone we wrześniu poparcie, Sojusz Lewicy Demokratycznej (9%, wzrost o 3 punkty procentowe). Nieznacznie wzrosło także poparcie dla Nowej Prawicy Janusza Korwin-Mikkego (7%, wzrost o 1 punkt), która tym samym powtórzyła wynik z sierpnia br. (najlepszy w historii tego rankingu).

Korekta notowań dotyczy także Polskiego Stronnictwa Ludowego, które w październiku uzyskało wynik identyczny jak w okresie od czerwca do sierpnia br. (6%), a nieco gorszy (o 1 punkt procentowy) niż przed miesiącem.

Gdyby wybory do parlamentu odbywały się w połowie października, poza Sejmem znalazłyby się: Twój Ruch (2%, bez zmian), Polska Partia Pracy – Sierpień'80 (2%, wzrost o 1 punkt procentowy – ostatnio tyle samo uzyskała ona w sondażu przeprowadzonym w maju 2007 roku⁵) i Prawica Rzeczypospolitej (0%, bez zmian).

Tak jak w poprzednich badaniach, respondenci deklarujący zamiar głosowania na partię spoza przedstawionej im listy (3%) najczęściej chcieliby oddać głos na ugrupowanie, którego jeszcze nie ma.

Podobnie jak we wrześniu, czterech na stu (4%) ankietowanych deklarujących, że zdecydowanie głosowałiby w hipotetycznych wyborach parlamentarnych, nie potrafiło jeszcze określić swoich preferencji partyjnych.

---

⁵ Zob. komunikat CBOS „Preferencje partyjne w maju”, maj 2007 (oprac. K. Pankowski).

Tabela 2

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu, to na kandydata której partii lub ugrupowania głosował(a)by Pan(i) w tych wyborach?	Odpowiedzi osób deklarujących wzięcie udziału w potencjalnych wyborach*																	
	2013								2014									
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
	w procentach																	
Platforma Obywatelska RP	23	23	24	25	25	22	24	23	24	25	26	28	27	32	29	26	38	34
Prawo i Sprawiedliwość wraz z Solidarną Polską i Polską Razem/ Prawo i Sprawiedliwość	26**	27**	26**	24**	23**	28**	25**	23**	25**	26**	24**	21**	23**	24**	24**	32	33	34
Sojusz Lewicy Demokratycznej	9	9	7	9	10	8	10	10	8	8	7	7	9	5	8	9	6	9
Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikke	2	2	2	2	2	4	1	2	3	4	3	5	5	5	6	7	6	7
Polskie Stronnictwo Ludowe	6	6	5	5	6	5	7	6	5	4	4	5	4	6	6	6	7	6
Twój Ruch/Ruch Palikota	4	3	3	2	5	4	3	3	3	3	3	1	3	1	2	4	2	2
Polska Partia Pracy – Sierpień '80	1	1	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	0	1	2
Prawica Rzeczypospolitej	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0
Polska Razem Jarosława Gowina/ Polska Jest Najważniejsza	1***	1***	1***	1***	0***	0***	1***	1***	3	2	2	3	2	1	2	-	-	-
Solidarna Polska Zbigniewa Ziobro	2	2	1	2	0	2	1	2	2	2	2	1	1	3	1	-	-	-
Inne odpowiedzi	1	3	3	3	1	3	2	2	1	2	2	2	2	3	2	3	2	3
Trudno powiedzieć	25	23	27	26	26	21	26	26	25	24	27	27	24	20	20	11	4	4
N=	583	535	585	473	494	595	529	482	601	548	611	524	523	527	474	488	513	497

* Podstawą procentowania są wszyscy ci, którzy deklarują, że na pewno wezmą udział w wyborach. Z obliczeń wyłączono odmowy odpowiedzi

** Wyniki poparcia dla PiS

*** Wyniki poparcia dla PJN

W październiku utrzymuje się, odnotowany w poprzednim miesiącu, a większy niż wcześniej, poziom zainteresowania Polaków udziałem w hipotetycznych wyborach parlamentarnych. Może to być zarówno efektem zmian na polskiej scenie politycznej zapoczątkowanych wyborem Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej, jak kampanii przed wyborami samorządowymi.

Pomimo relatywnie wysokiego poparcia, Platformie Obywatelskiej nie udało się w październiku utrzymać pozycji zdecydowanego lidera rankingu partyjnego i w efekcie PO zmuszona jest podzielić się nią z PiS. Wynika to nie tylko ze zmniejszenia się odsetka respondentów zamierzających głosować na PO, ale także z niewielkiego, ale systematycznego wzrostu poparcia dla Prawa i Sprawiedliwości, które wraz z Polską Razem Jarosława Gowina i Solidarną Polską Zbigniewa Ziobry najprawdopodobniej odbiera od potencjalnych wyborców premię za decyzję o łącznym starcie w nadchodzących wyborach.

Październikowe wyniki dotyczące poparcia dla partii politycznych zdają się potwierdzać hipotezę, że w ubiegłym miesiącu Platforma Obywatelska nieco zyskała kosztem Sojuszu Lewicy Demokratycznej, który w tym miesiącu odzyskał utraconych zwolenników i powrócił na trzecie miejsce w rankingu. Warto też odnotować, że po miesięcznej przerwie najlepszy swój dotychczasowy wynik poparcia wśród osób zainteresowanych głosowaniem w wyborach parlamentarnych powtórzyła Nowa Prawica Janusza Korwin-Mikkego.

Wśród partii mających poparcie niewielkich grup społeczeństwa warto zwrócić uwagę na Polską Partię Pracy, która uzyskała w tym miesiącu najwyższy wynik od połowy 2007 roku, co być może wiąże się z przepływem radykalnego socjalnego elektoratu Twojego Ruchu.

Opracowała
Barbara BADORA